

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 24a/2022

privind controlul constituționalității
Articolului I al Legii nr. 156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea
unor acte normative
*(statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de
demnitate publică)*

CHIȘINĂU

19 iulie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 18 februarie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 19 iulie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind controlul constituționalității Articolului I al Legii nr. 156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative, depusă de dl Adrian Lebedinschi, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 18 februarie 2022, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale.

A. Legislația pertinentă

3. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

4. Prevederile relevante ale Legii nr. 156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative sunt următoarele:

„Art. I. – Articolul 18 din Legea nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 117–118, art. 357), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

(2¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (2), personalul încadrat în cabinetul Președintelui Parlamentului, al Președintelui Republicii Moldova, al Prim-ministrului, al prim-viceprim-ministrului, al viceprim-miniștrilor și al miniștrilor poate exercita activitate remunerată în cadrul consiliilor de administrație ale întreprinderilor de stat și în cadrul consiliilor societăților pe acțiuni în care statul deține cote-pați din capitalul social.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

5. Autorul sesizării afirmă că până la adoptarea Legii contestate, doar funcționarii publici și secretarii de stat aveau dreptul de reprezentare a statului în societățile economice. După adoptarea Legii, cercul subiectelor s-a extins la personalul încadrat în cabinetul Președintelui Parlamentului, al Președintelui Republicii Moldova, al Prim-ministrului, al prim-viceprim-ministrului, al viceprim-miniștrilor și al miniștrilor.

6. Oferind un exemplu, autorul sesizării susține că legislatorul i-a discriminat pe consilierii miniștrilor în raport cu consilierii vicepreședintelui Parlamentului. Acesta susține că legea este viciată, pentru că denaturează conceptul Legii nr. 246 din 22 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală. Legea contestată exclude posibilitatea exercitării activității subiectelor vizate de Legea nr. 80 din 7 mai 2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Distanța dintre întreprinderile municipale și întreprinderile de stat se rezumă la tipul lor de proprietate și nu este relevantă în sensul Legii nr. 80.

7. Autorul sesizării afirmă că Legea contestată contravine articolelor 1 alin. (3), 7, 16 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

8. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

9. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din

Legea nr. 156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

10. Prevederile Legii contestate nu au mai constituit obiect de sesizare în jurisprudența Curții.

11. Curtea observă că această sesizare este formulată de un deputat, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale.

12. Autorul sesizării susține că Legea contestată contravine articolelor 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 7 [*supremația Constituției*], 16 [*egalitatea*] și 23 [*calitatea legii*] din Constituție.

13. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că articolele 1 alin. (3), 7, 16 și 23 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Acestea pot fi invocate, în special, dacă se constată aplicabilitatea lor împreună cu alte dispoziții din Constituție (a se vedea HCC nr. 25 din 29 octombrie 2020, § 29; HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 20; HCC nr. 3 din 14 ianuarie 2021, § 22; DCC nr. 186 din 25 noiembrie 2021, §§ 21-22).

14. În special în privința articolului 16 din Constituție, Curtea a subliniat că dispozițiile sale nu pot fi aplicate de sine stătător, ci doar dacă sunt coroborate cu un drept fundamental. Principiul nediscriminării nu constituie o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 22).

15. În același registru, Curtea reiterează că articolul 23 din Constituție nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental. Curtea a stabilit că problema calității unei legi nu reprezintă o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 13 din 2 februarie 2021, § 20; DCC nr. 38 din 30 martie 2021, § 17; DCC nr. 23 din 22 februarie 2022, § 14).

16. Curtea observă că, în argumentele sale, autorul sesizării nu a invocat niciun drept fundamental sau altă prevedere constituțională care poate fi examinată în mod separat. În aceste condiții, Curtea nu poate efectua un control care să aibă în vedere doar articolele 1 alin. (3), 7, 16 și 23 din Constituție.

17. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind controlul constituționalității Articolului I al Legii nr. 156 din 4 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative, depusă de domnul Adrian Lebedinschi, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 19 iulie 2022

DCC nr. 103

Dosarul nr. 24a/2022